

הלשכה המרכזית
לסטטיסטיקה

סטטיסטיקה 16

הצפון

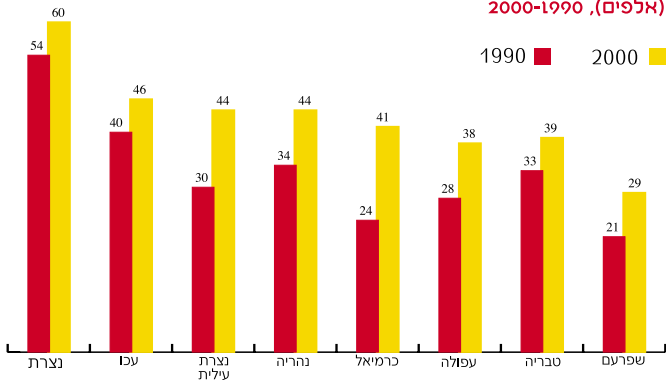

יישובים

מחוז הצפון

1 אוכלוסייה ביישובים שבהם מעל 25,000 תושבים (אלפים), 1990-2000

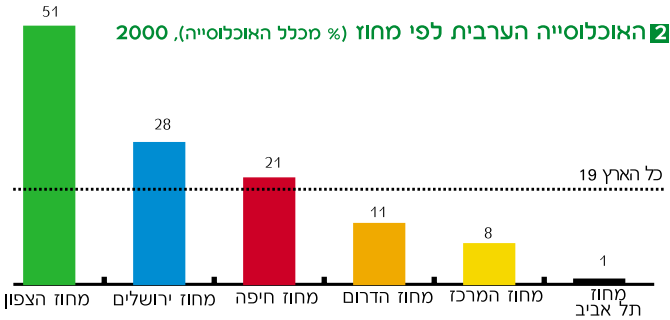

■ יישובי מחוז הצפון קטנים, בממוצע, מאלו שבשאר המחוזות. במחוז נמצאים 44% מהיישובים העירוניים הקטנים (2,000-10,000 תושבים) במדינה ורק 5% מהגדולים (מעל 50,000 תושבים), וכן נמצאים בו 35% מהיישובים הכפריים. במיוחד בולט חלקם (כמחצית) של הקיבוצים בצפון מכלל הקיבוצים במדינה.

אוכלוסייה

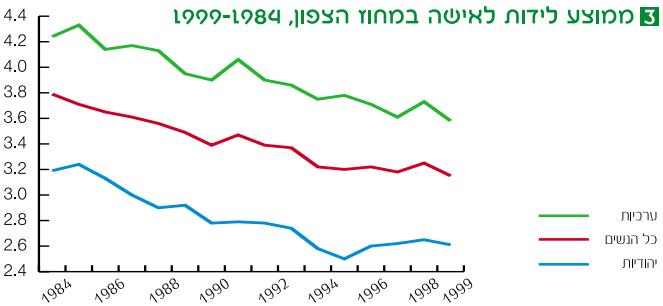
- בסוף שנת 2000 מנתה אוכלוסיית מחוז הצפון 1.1 מיליון תושבים – 17% מאוכלוסיית המדינה, שהתגוררו ב-20% משטחה.
- מחוז הצפון יוצא דופן בין המחוזות בכך שהאוכלוסייה הערבית שבו מהווה מעל מחצית התושבים.

2 האוכלוסייה הערבית לפי מחוז (% מכלל האוכלוסייה), 2000

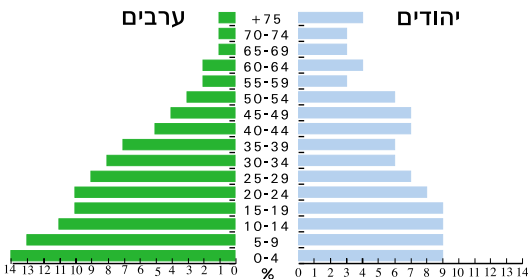
- 80% מתושבי המחוז מתגוררים בנפות עכו וזרעאל. נפת עכו היא הגדולה ביותר ובה 62% ערבים ו-38% יהודים.

3 ממוצע לידות לאישה במחוז הצפון, 1984-1999

- כתוצאה מהפריורן הגבוה יותר של הערבים, בהשוואה לזה של היהודים, הרכב הגילים של הראשונים צעיר יותר. עם זאת, ממוצע הילדים לאישה מוסלמית במחוז הצפון (4 ילדים לאישה) נמוך במידה רבה מאוד מזה שבמחוז הדרום (10 ילדים).

4 הרכב גילים במחוז הצפון (%), 2000

בריאות וחינוך

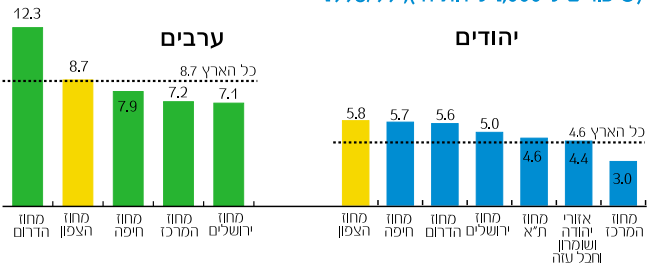
■ תוחלת החיים במחוז הצפון נמוכה בשנה אחת מזו של כלל האוכלוסייה בישראל (1), ושיעור תמותת התינוקות במחוז גבוה מזה שבישראל כולה (7.8 ו-6.2 פטירות לאלף לידות, בהתאמה, בממוצע ב-1996-1998). תוחלת חיים ושיעור תמותת תינוקות הם מדדים בסיסיים של רמת הבריאות בפרט ושל המצב החברתי בכלל.
 (1) בקרב זכרים: 74.7 במחוז הצפון ו-75.7 בישראל כולה; בקרב נשים: 78.6 ו-79.6, בהתאמה (ממוצעים לשנים 1993-1997).

■ למרות הירידה החדה בתמותת התינוקות באוכלוסייה הערבית במחוז הצפון (כמו במדינה כולה) שיעורה עדיין גדול ב-50% מזה שבאוכלוסייה היהודית.

5 פטירות של תינוקות במחוז הצפון (שיעורים ל-1,000 לידות חי), 1984-1998/99

6 פטירות של תינוקות לפי מחוז (שיעורים ל-1,000 לידות חי), 1998/99

■ כתוצאה משיעור הריבוי הטבעי הגבוה במחוז הצפון בהשוואה לזה שבמדינה כולה, קצב הגידול של מספר התלמידים במחוז זה (30% בעשור) גדול מזה שבישראל כולה (23%).

■ הצפיפות בכיתות בחינוך העברי במחוז הצפון קטנה מאשר בחינוך הערבי, אף שהיא במגמת עלייה. מספר התלמידים לכיתה בחינוך היסודי הוא 26 בחינוך העברי ו-31 בחינוך הערבי, ובחינוך העל-יסודי – 25 ו-33, בהתאמה.

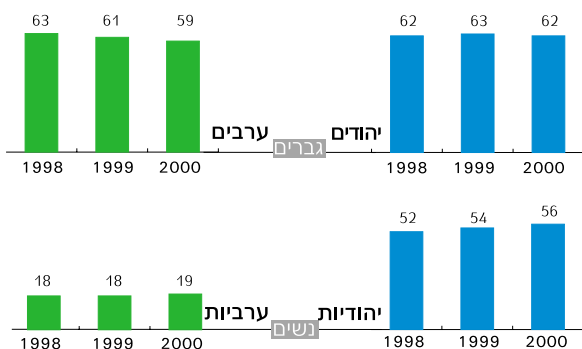
■ שיעור התלמידים בבתי ספר תיכוניים מקצועיים וחקלאיים במחוז הצפון (47%) גבוה מאשר בישראל כולה (41%), וכפול בחינוך העברי (62%) בהשוואה לחינוך הערבי (32%).

■ מספר הסטודנטים במסלולים האקדמיים במכללות אזוריות ובמכללות אקדמיות עצמאיות במחוז הצפון עלה מ-1,490 ב-1993/94 ל-6,552 ב-1999/2000.

עבודה ורמת חיים

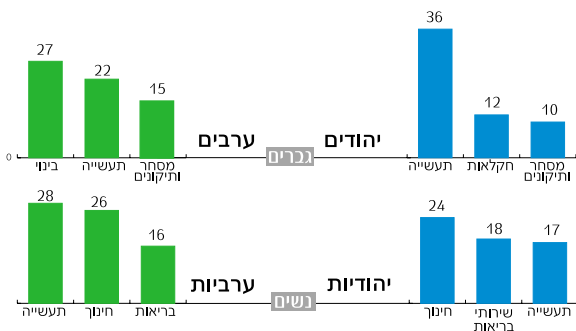
■ שיעור ההשתייכות לכוח העבודה במחוז הצפון גבוה מעט מהמוצע הארצי בקרב היהודים (59%-57% בהתאמה, ב-2000), ונמוך יותר בקרב הערבים (39%-43%, בהתאמה). מעניינת ההשוואה עם מחוז הדרום, הפריפריאלי אף הוא. גברים, יהודים וערבים, וכן נשים יהודיות במחוז הצפון שייכים לכוח העבודה במידה רבה יותר מאלו שבמחוז הדרום; נשים ערביות במחוז הצפון שייכות פחות מהנשים הערביות במחוז הדרום.

7 שייכים לכוח העבודה במחוז הצפון (%), 1998-2000

■ במחוז הצפון, כמו בישראל כולה, תעשייה היא ענף התעסוקה הגדול ביותר. חלקם של עובדי התעשייה (וכן של העובדים בנינוי ובחקלאות) במחוז הצפון גדול יותר מאשר בכל מחוז אחר. חלקם של המועסקים בשירותים עסקיים קטן במחוז הצפון מאשר בכל מחוז אחר.

8 ענפי הכלכלה העיקריים בקרב המועסקים במחוז הצפון (%), 1999

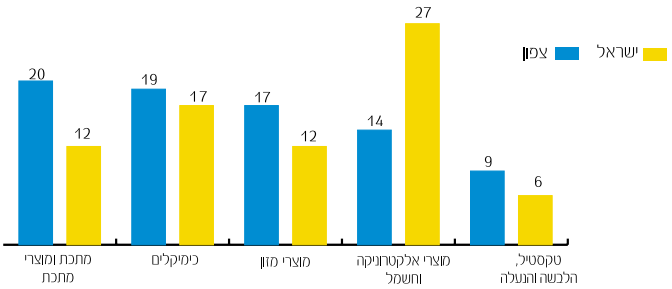

■ מכלל המועסקים שגרו ב-1999 במחוז הצפון 15% עבדו במחוזות אחרים, בעיקר במחוז חיפה. הגברים הערבים ניידים יותר מהיהודים (25% מהם עבדו במחוזות אחרים בהשוואה ל-16% מהיהודים). רק 6% מהנשים, יהודיות וערביות, עבדו מחוץ למחוז.

■ היקף העוני במחוז הצפון גדול יותר מאשר בכלל המדינה. 26% מהמשפחות ו-33% מהילדים במחוז חיו ב-1999 מתחת לקו העוני, בהשוואה ל-18% ול-26% בהתאמה, בישראל (נתוני המוסד לביטוח לאומי).

- ב-1998 העסיקו 1,235 מפעלי תעשייה במחוז הצפון 67 אלף עובדים, כמעט כולם שכירים.
- תעשייה היא הענף הכלכלי העיקרי במחוז הצפון. תוצר התעשייה במחוז היווה 17% מכלל תוצר התעשייה בישראל, ובתחום מוצרי המתכת ומוצרי המזון – אף יותר מכך: 28%-ו-24%, בהתאמה. עם זאת, בולט חלקו הקטן של ענף הציוד החשמלי והאלקטרוני במחוז הצפון יחסית לישראל כולה.

תוצר מקומי גולמי בענפי התעשייה הראשיים* במחוז הצפון ובישראל (%) ,1998

*במחיר גרמי הייצור

- בעשור 1998-1988 גדל התוצר בענפי המתכת, המזון והעץ מכ-17% מכלל התוצר בארץ, בכל ענף, ל-28%, 24%-ו-23%, בהתאמה.
- במפעלים במחוז הצפון מועסקים בממוצע 54 עובדים, לעומת 37 בממוצע הארצי.
- מעל רבע מהמועסקים בתעשייה במחוז הצפון מועסקים במפעלים בקיבוצים ובאגודות שיתופיות (11% בישראל). שיעורם גבוה במיוחד בענפי המזון והכימיקלים, ונמוך בענף האלקטרוניקה.

הערה: בחלק מהנתונים נכללים בין היהודים עולי שנות ה-90 שאינם רשומים כיהודים במשרד הפנים, ובחלק הם נכללים בין הערבים.

עוד בסדרת סטטיסטיקה

- עולי חבר העמים ★ אוכלוסייה ★ אקלים ★ עבודה ★ בני 65 ומעלה
- נשים וגברים ★ ילדים ★ תל אביב-יפו ★ ירושלים ★ תחבורה ★ קיבוצים ★ בנייה

חלק מהנתונים בעלון זה לקוחים מהשנתון הסטטיסטי למחוז הצפון, 2001, מכללת עמק יזרעאל והרשות לפיתוח הגליל, יולי 2001.

הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה

www.cbs.gov.il אינטרנט: e-mail: info@cbs.gov.il

אוגוסט 2001

ירושלים	טל. 02-6592666	פקס. 02-6521340
תל אביב	טל. 03-5681933	פקס. 03-5681946
חיפה	טל. 04-8602605	פקס. 04-8645311
באר-שבע	טל. 08-6239663	פקס. 08-6232064

כתיבה: נורית יפה ורות קלינוב
צילומים: באדיבות משרד התיירות עיצוב: נבון ארט